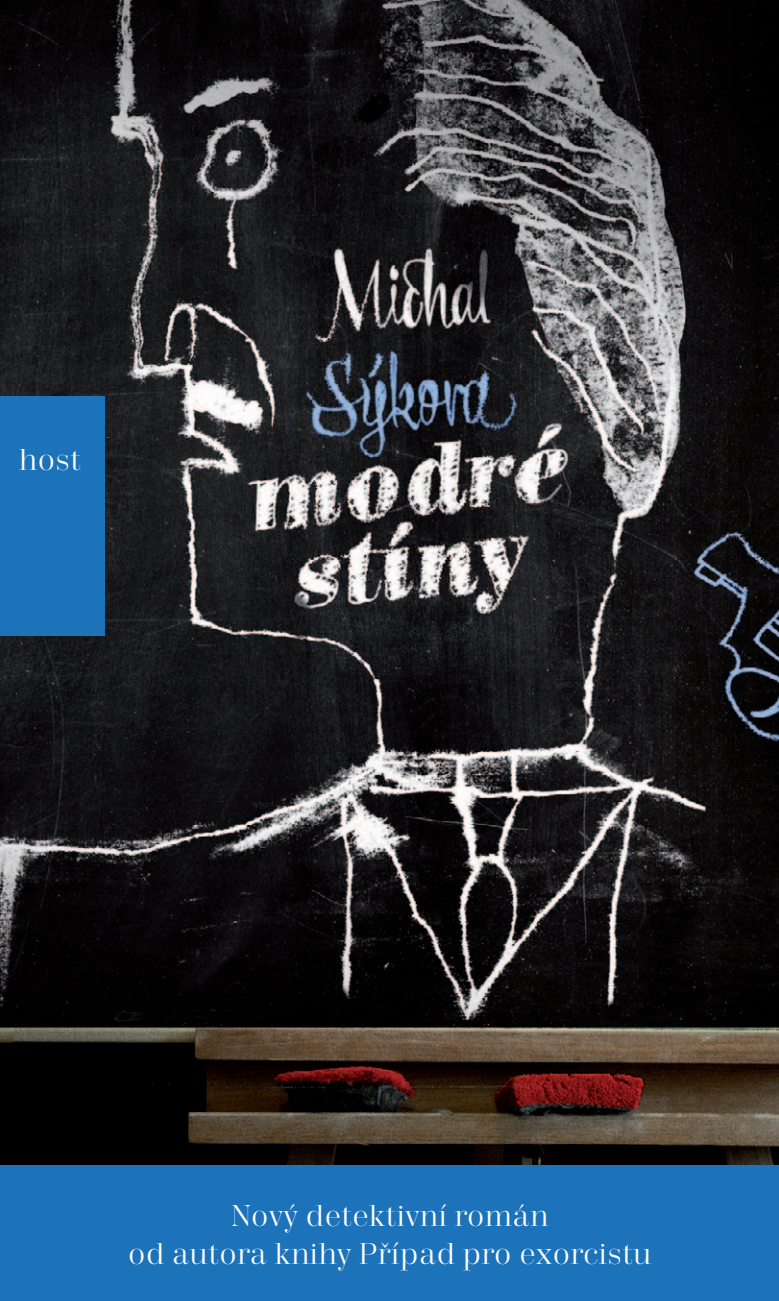

A chalkboard illustration of a man's face in profile, facing left. The drawing is done in white chalk on a dark background. The man has a large, textured ear, a prominent nose, and a wide, open mouth. The text "Michal Sýkora" is written in blue cursive across the forehead, and "modré stíny" is written in white block letters across the cheek. A blue rectangular box with the word "host" is on the left. At the bottom, two red chalk pieces are visible on a wooden ledge.

host

Michal
Sýkora
**modré
stíny**

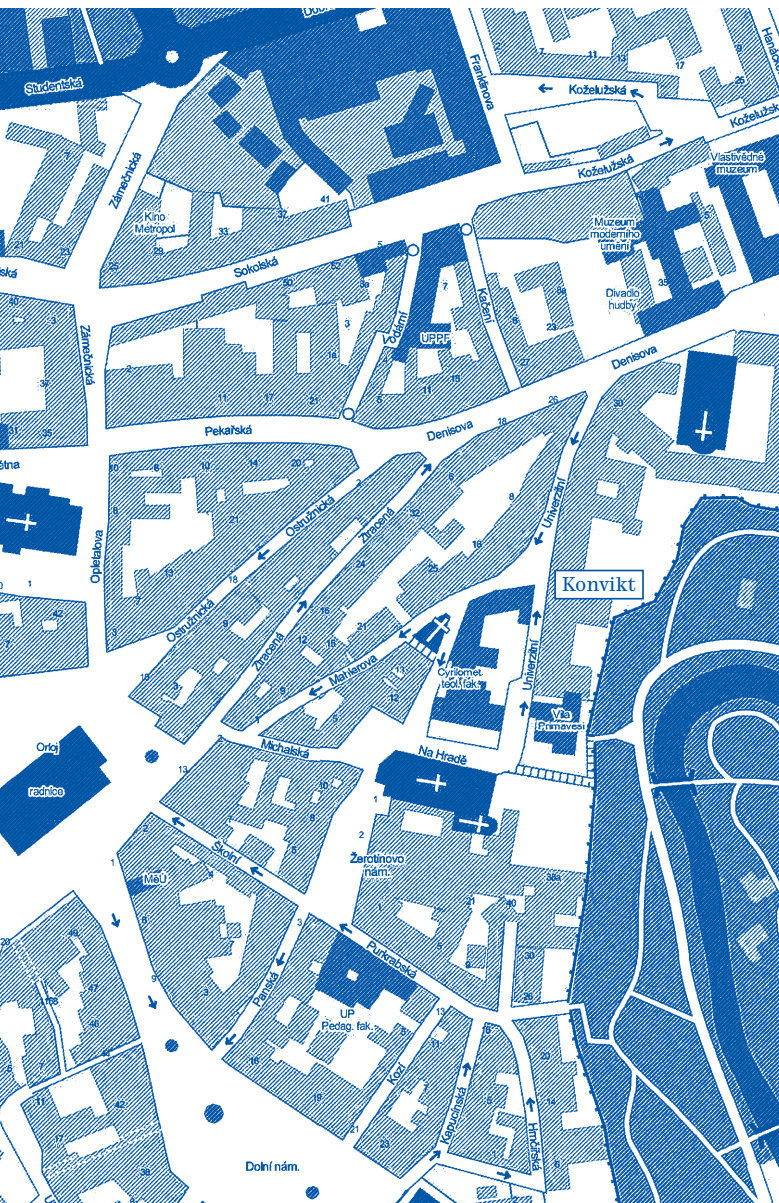
Nový detektivní román
od autora knihy Případ pro exorcistu

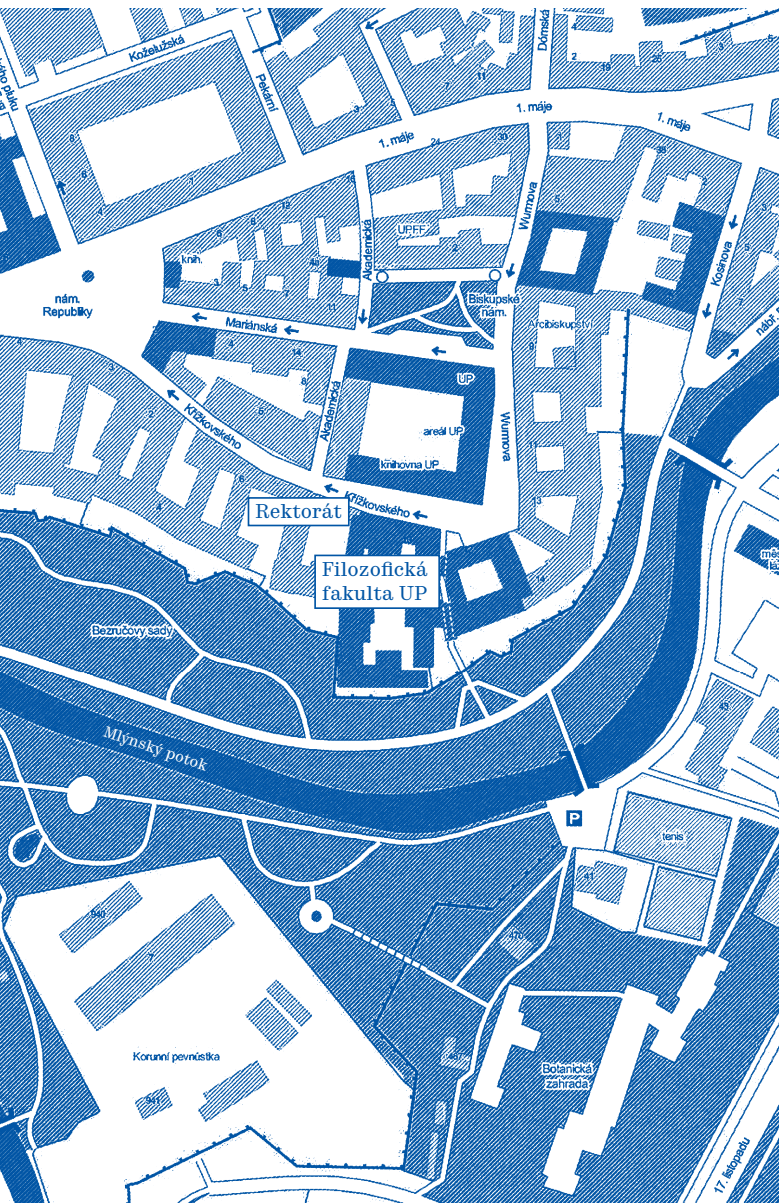
***modré
stíny***

Host, Brno 2013

michal
sýkora
***modré
stíny***

host

© Michal Sýkora, 2013

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2013 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-000-5 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-001-2 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-002-9 (Formát PDF pro čtečky)

ISBN 978-80-7491-003-6 (Formát MobiPocket)

*Freedom just around the corner for you
But with the truth so far off, what good will it do?
Svoboda je něco, co máš na dosah.
Ale když je pravda tak daleko, k čemu ti bude?*
„Jokerman“ (Bob Dylan, *Infidels*)

*You don't need a weatherman
To know which way the wind blows.
Nepotřebuješ meteorologa,
abys poznal, odkud vítr fouká.*
„Subterranean Homesick Blues“
(Bob Dylan, *Bringing It All Back Home*)

Markétě

část první

Před vraždou / Prolog

15. září—28. listopadu

Ve čtvrtek 15. září v 15.30 zbývaly docentu Ondřeji Chalupovi dva měsíce, třináct dní a pět hodin života, což samozřejmě nemohl tušit, takže se účastnil pravidelného zasedání vědecké rady filozofické fakulty.

Předseda vědecké rady profesor Trojan za účasti proděkana pro vědecké záležitosti Maluchy jednání zahájil přesně ve 13.30. Zasedání postupovalo řádně dle programu až k poslednímu bodu, habilitačnímu řízení dr. Macharáčkové, Chalupovy kolegyně. Členové vědecké rady vyslechli stanovisko habilitační komise (kladné), vyjádření tří posuzovatelů uchazeččiny habilitační práce (kladné, až oslavné), její poděkování, neboť v posudcích vlastně nebylo nic, k čemu by se mohla vyjádřit, pokud nechtěla polemizovat s jednoznačně pozitivním přijetím, a habilitační přednášku, po níž následovala nedlouhá rozprava a několik dotazů, na které doktorka Macharáčková odpověděla zcela suverénně a bez zaváhání. Docent Chalupa, řádný člen vědecké rady, byl s průběhem spokojen. Měl svou starší kolegyni velmi rád a vážil si jí jako mimořádné znalkyně polské poezie, ale také jako nesmírně dobrého, vstřícného a pokorného člověka, který je dalek záludností a kariérní ctižádosti. Co mu jen — spolu s vedoucím katedry Stanislavem Lípou — dalo práce starou paní přesvědčit, aby zhodnotila svou dlouholetou badatelskou činnost tím, že bude usilovat o titul, který jí (na rozdíl od o dvacet let mladších kariéristů) podle jeho názoru dávno patřil. Jediné, co Chalupu zneklidňovalo, byla absence devíti členů rady. Věděl, že kolegové se někdy rozhodují iracionálně a absurdní systém součtu hlasování přímo nahrával absentérům a zlomyslným potměšilcům. K hladkému průběhu získání titulu bylo potřeba nadpoloviční většiny hlasů, nikoliv však z přítomných, ale ze všech čtyřiceti členů rady, tudíž ti, kteří se na zasedání nedostaví, dávají automaticky uchazeči svůj záporný hlas. Marně se Chalupa snažil apelovat na zodpovědnost svých kolegů. Dnes se

dostavilo jen jedenatřicet členů, tudíž má Libuška Macharáčková devět záporných hlasů jistých. Minimálně dvacet jedna kladných hlasů musí obdržet. Věděl, že v plénu jsou tři lingvistky, které se zásadně zdržují hlasování, pokud se o titul neuchází někdo z úzkého kroužku spřátelených lingvistů, kam zřejmě kolegyně Libuška nepatřila. Nikdo nevěděl proč a ony nemusely nikomu nic vysvětlovat, neboť hlasování je tajné. Zdržet se hlasování je jen uhlazenější forma negativního hlasu, takže už teď to znamenalo 12 členů proti. Chalupa se rozhlížel po přítomných a snažil se zjistit, co se tak asi děje v jejich složitých mozcích, mnohdy naplněných žárlivostí, řevnivostí a téměř až sektářskou záští.

Předseda vědecké rady povstal, poděkoval uchazečce za její vystoupení a požádal ji, členy habilitační komise, kteří nebyli členy rady, oponenty a všechny hosty, aby na chvíli opustili sál, protože rozprava a následné hlasování nejsou určeny očím a uším veřejnosti. K doktorce Macharáčkové přiskočil vedoucí katedry, který nebyl členem vědeckého grémia, aby jí pomohl vstát. Ona však rozhodným gestem pomoc odmítla, natáhla se po francouzských holích, jež měla opřené o vedlejší židli, a namáhavě se postavila. Lípa jí aspoň vzal složku s přípravou k habilitačnímu řízení a velkou dámskou kabelku a vyprovodil ji ze dveří.

Sotva v předsálí Libuše Macharáčková ztěžka dosedla do hlubokého křesla, okamžitě toho zalitovala, protože si uvědomila, jak špatně se jí bude vstávat. Vedoucí katedry profesor Lípa, muž asi tak jejího věku, jí podal tašku a složku s papíry. Doktorka Macharáčková je začala cpát dovnitř. Bylo na ní poznat, že je nervózní, vyčerpaná a zmožená stresem.

„Tak už to máš za sebou,“ řekl tiše, ale optimisticky její šéf. „Myslím, že je to v pohodě. Podle mě jsi byla naprosto přesvědčivá.“

Libuše Macharáčková potřásla šedivou hlavou a vzdychla. „Staníku, prosím tě, nepodal bys mi sklenici vody?“

Rozprava členů vědecké rady se pro Ondřeje Chalupu proměnila (jako už snad po tisíci) v noční můru. Lingvistka se specializací

na fonetiku profesorka Batíková poukázala na skutečnost, že kandidátka dost ledabyle vyslovuje sykavky, a že tudíž pro ni osobně bylo celé vystoupení skutečným utrpením. Asi tři členové rady pokývali hlavami na doklad, že si tento závažný nedostatek také uvědomili. Dvaosmdesátiletý profesor Ramlík, těšící se i přes pokročilý stupeň stařecké nepoužitelnosti mimořádné autoritě zhruba poloviny členů rady, klátivě povstal a prohlásil, že jej osobně velmi uráželo, že dotyčná uchazečka (a skvrnitou rukou ukázal ke dveřím) celou dobu seděla. Domnívám se, pokračoval profesor Ramlík, že se v tomto grémiu snad stalo územ, že uchazeči při jednání stojí. Už jen proto, že tím vyjadřují úctu tomuto grémiu. Dotyčná uchazečka (a skvrnitou rukou opět ukázal ke dveřím) si buď neosvojila zásady vhodného chování, nebo jí to nikdo neřekl. Křídlo věrné názoru profesora Ramlíka na znamení souhlasu jako jeden muž pokývalo hlavami. Znovu povstala profesorka Batíková, vyjádřila souhlas s názorem kolegy Ramlíka a dodala, že musí znovu připomenout, že kandidátka ledabyle vyslovuje sykavky. Ondřej Chalupa se zoufale podíval k předsednickému stolu. Proděkan pro vědu Malucha listoval nějakými písemnostmi, předseda vědecké rady Trojan, zjevně duchem nepřítomen, skelným pohledem hleděl do vzdáleného rohu.

„Jen bych chtěl připomenout,“ povstal docent Chalupa a pohledy přítomných se k němu stočily, „možná jste si toho, pane profesore, nevšiml, ale paní doktorka Macharáčková je invalidní. Pohybuje se za pomoci francouzských holí.“

Oslovený profesor se podíval doprava doleva na své sousedy u stolu a rozhodil rukama. „Všichni máme své zdravotní problémy,“ podotkl polohlasem, s čímž jeho spolusedící souhlasili.

„Za těchto okolností,“ pokračoval Chalupa a volil slova velmi opatrně, aby snad vůči své nebohé kolegyni nepopudil další členy rady, „bychom snad mohli akceptovat, že doktorka Macharáčková během jednání seděla.“

Křídlo obvykle nesouhlasící s profesorem Ramlíkem souhlasilo. Na podporu Chalupových slov vystoupil kunsthistorik

profesor Šimon. Řekl, že s přihlédnutím k invaliditě kandidátky a také k jejímu věku snad členové rady nemusejí bazírovat na požadavku, aby kandidát stál. Rusistka docentka Křesadlová, známá tím, že ji vždy zajímaly aspekty, které s vědeckým profilem kandidáta prakticky vůbec nesouvisely, se Chalupy zvědavě otázala, co je příčinou postižení pohybového aparátu paní doktorky. Chalupa, domnívaje se, že důraz na osobní neštěstí by mohl členy rady mírně obměkčit, že by zapomněli na Libuščino poněkud nešťastné zacházení se sykvkami, stručně pohovořil o tragické nehodě zájezdního autobusu při přejezdu z Rakouska do Itálie v roce 1991, během níž manžel doktorky Macharáčkové utrpěl vážné poranění páteře, které jej natrvalo upoutalo na invalidní vozík. Sama doktorka Macharáčková přišla o pravou nohu od kolene dolů. Nosí nyní bércovou protetickou náhradu, nicméně i tak — jak si kolegové určitě všimli — se pohybuje jen velmi obtížně.

Kunsthistorik Šimon, člověk spíše výbušného temperamentu, znovu povstal: „Tím jsme to snad definitivně vyřešili. Víte, musím říct upřímně, že někdy mám pocit, že kdo neviděl naše jednání, ten by tomu nikdy neuvěřil. My tady máme rozhodnout, zdali je uchazečka způsobilá k tomu, aby jí byl přiznán titul docent. A místo toho tady řešíme, že si šlape na jazyk a není vůči nám dostatečně uctivá. Prokristapána! Kdybychom tu posuzovali nositele Nobelovy ceny, který by koktal, tak bychom mu to nedali jen proto, že nemluví plynule?“

Byla to jen řečnická otázka. Šimon se nadechl, vzal do ruky habilitační spis doktorky Macharáčkové a teatrálně ho zdvihl nad hlavu. „Tady je to, co musíme rozhodnout. Já vidím ženu, které je dvaasedesát a má za sebou fantastickou práci a neoddiskutovatelné výsledky. Napsala pět knih o polské poezii, monografii o Miłoszovi, který dostal Nobelovku. Desítky a desítky studií. Vždyť ona dostala polské státní vyznamenání za propagaci polské literatury za hranicemi! A my tady v Olomouci diskutujeme nad tím, že blbě artikuluje.“

Plénium si už na Šimonova temperamentní vystoupení zvyklo. Sám Chalupa s ním ne vždy souhlasil, ale teď kunsthistorikovo rozhořčení sloužilo dobré věci. „Posuzujme tedy tento materiál. A já sám za sebe říkám, paní Macharáčková prokázala dostatečnou — co dostatečnou, NADSTANDARDNÍ!“ Šimonovo hřímání probralo z letargie i předsedu vědecké rady, „odbornou disponovanost k tomu, aby jí byla přiznána docentura. Tečka.“

Na druhé straně místnosti zlověstně povstala romanistka profesorka Kulová. Chalupu obcházely mráčky. Kulovou považoval za zlomyslnou babu, potměšilou anarchistku, která musela být za všech okolností v opozici a která měla mimořádnou schopnost u každého vyhmátnout jeho slabou stránku a na jejím základě propíraného jedince zcela rozcupovat. Kulová tedy povstala a začala pomalu, se smyslem pro dramatický efekt listovat habilitační přihláškou Libuše Macharáčkové. Chalupa znechuceně sledoval, jak se tváře několika kolegů přímo rozzářily škodolibým očekáváním, čím romanistka znalkyni polské poezie zlikviduje. „Kolega profesor Šimon,“ začala Kulová hlubokým, lehce chraplavým hlasem, „tu hovořil o mimořádné odborné disponovanosti kandidátky.“ Odmlčela se. „Jak se tak ale dívám do jejího spisu, nic takového nevidím. Tak například — jednou z vážných podmínek pro získání hodnosti docenta je účast na konferencích, těch mezinárodních samozřejmě. V tomto spisu však nic takového nevidím. Takže buď uchazečka jednu kategorii zapoměla vyplnit, nebo ji prostě *nenaplnuje*.“ Znělo to jako rozsudek smrti.

Ondřej Chalupa povstal. „Jen bych chtěl připomenout, že doktorka Macharáčková je invalidní. Má pohybové postižení, které jí prakticky znemožňuje cestovat. Stará se o manžela na invalidním vozíku. Za těchto okolností je snad pochopitelné, že...“

Profesorka Kulová jej přerušila: „Pane kolego, to není nic osobního. Nicméně jsou-li jednou stanovena určitá kritéria, musíme bazírovat na jejich naplnění. Jinak jako grémium zaštitující odborné renomé naší alma mater budeme všem pro legraci.“

„Já s vámi zcela souhlasím,“ mobilizoval Chalupa veškerou svou trpělivost, „na druhé straně bych chtěl upozornit, že doktorka Macharáčková sice toto jedno kritérium nenaplnňuje, zato jiná kritéria mnohonásobně překročila.“

Kulová se na něj usmála, pak se zahleděla do spisu, znovu pohlédla na Chalupu a zeptala se: „Která, prosím vás?“

Ve svém následujícím vystoupení profesorka Kulová vysvětlila vědecké radě, že kandidátka sice publikuje v zahraničí, ale tím zahraničím je míněno převážně Polsko, přičemž ona se nedomnívá, že by polština byla světový jazyk. Dále zpochybnila odborný statut časopisů, v nichž kandidátka publikovala, a upozornila, že i jejích pět *takzvaných* monografií, které během jednání kolovaly sálem, nevykazují požadavky na odbornou publikaci, neboť před vydáním nebyly recenzovány a neobsahují anglicky psané resumé. Chalupa se snažil vysvětlit, že tyto formální požadavky na odborné monografie platí teprve poslední tři roky, a tudíž je nelze retrogradně aplikovat na monografie vydané v uplynulých dvaceti letech. Kulová však jen pokrčila rameny a pokračovala dál. „Mě zkrátka nikdo nepřesvědčí, že dotyčná je světově uznávaná odbornice!“ hřímala.

Za deset minut se profesor Trojan podíval na hodinky a z pozice předsedy vědecké rady rozpravu ukončil a vyzval k hlasování.

Následně byla vyhlášena pětiminutová přestávka. Chalupa vyšel do předsálí, kde Libuše Macharáčková seděla v křesle, na klíně kabelu, francouzské hole opřené o konferenční stolek, a povídala si s vedoucím katedry a s oponenty své habilitační práce. „Tak jak to vypadá?“ zeptal se ho bodře Lípa. — Chalupa odpověděl, že se to záhy dozvíme, že se teď počítají hlasy. Snažil se před svou starší kolegyní nedávat najevo, jak moc je rozčilený a nejistý si výsledkem. Předsálí se naplnilo členy vědecké rady, kteří se sem přišli protáhnout nebo odskočit si na toaletu. Za deset minut zapisovatelka svolala osazenstvo zpět do sálu. Lípa s Chalupou pomohli paní Macharáčkové z hlubokého křesla a doprovodili ji do sálu, následováni oponenty zvědavými na výsledek.